

8.9.2015

B8-0874/2015

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 123 odst. 2 jednacího řádu

o situaci v Bělorusku s ohledem na nadcházející prezidentské volby v roce 2015
(2015/2834(RSP))

Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao, Peter Lundgren, Kristina Winberg
za skupinu EFDD

Usnesení Evropského parlamentu o situaci v Bělorusku s ohledem na nadcházející prezidentské volby v roce 2015 (2015/2834(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení a doporučení o Bělorusku,
 - s ohledem na nadcházející prezidentské volby, které by se měly konat dne 11. října 2015,
 - s ohledem na první oficiální návštěvu Delegace Evropského parlamentu pro vztahy s Běloruskem od roku 2002, která se uskutečnila v Minsku ve dnech 18. a 19. června 2015,
 - s ohledem na první kolo dialogu o lidských právech mezi Běloruskem a EU, které se uskutečnilo dne 28. července 2015,
 - s ohledem na všeobecný pravidelný přezkum Běloruska Radou pro lidská práva v roce 2015,
 - s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu
- A. vzhledem k tomu, že dne 22. srpna 2015 běloruský prezident Alexandr Lukašenko udělil z „humanitárních důvodů“ milost šesti vedoucím představitelům opozice, které úřady věznily;
- B. vzhledem k tomu, že žádný z propuštěných politických oponentů nemohl kandidovat v příštích prezidentských volbách, neboť lhůta pro registraci uchazečů vypršela den před jejich propuštěním; vzhledem k tomu, že některým z propuštěných politických osobností byl přidělen policejní dohled, že jejich pohyb je přísně omezen a mají povinnost se pravidelně hlásit na policii;
- C. vzhledem k tomu, že prezidentské volby v roce 2010 poznamenala cenzura, policejní zásahy a obecně tvrdé potlačování opozice, kdy bylo uvězněno více než 700 opozičních aktivistů, včetně sedmi prezidentských kandidátů;
- D. vzhledem k tomu, že po volbách v roce 2010 obnovila EU zákaz cestování do členských států pro Lukašenka a 156 jeho stoupenců; vzhledem k tomu, že v červenci 2015 Rada EU ze svého seznamu sankcí týkajících se Běloruska odstranila 26 osob a čtyři společnosti, přičemž však zároveň prodloužila sankce do 31. října 2015;
- E. vzhledem k tomu, že Bělorusko zůstává poslední zemí v Evropě, která používá trest smrti; vzhledem k tomu, že trestní zákoník Běloruska stanoví, že všechny popravy provádí „popravčí četa“, což znamená, že oběti jsou nejprve přinuceny pokleknout a poté jsou střeleny do týla;
- F. vzhledem k tomu, že v říjnu 2012 Výbor OSN pro lidská práva prohlásil, že

v praktikách běloruské vlády související s trestem smrti, včetně tajného provádění poprav, odmítání vydávat těla rodinám a možnosti nesdělovat příbuzným místo, kde jsou popravení pohřbeni, jsou porušována lidská práva odsouzených a jejich rodin;

- G. vzhledem k tomu, že dne 1. ledna 2015 vstoupil v platnost nový zákon regulující veškeré sdělovací prostředky; vzhledem k tomu, že tento zákon umožňuje vládě vyřadit z provozu jakékoli hromadné sdělovací prostředky včetně on-line sdělovacích prostředků, pokud publikují obsah, který se jeví jako „nevhodný“;
 - H. vzhledem k tomu, že v dubnu 2015 podepsal prezident Lukašenko dekret č. 3 „O prevenci sociální závislosti“, takzvaný „zákon o sociálním příživnictví“, podle kterého musí občané, kteří nejsou zaměstnaní, platit roční poplatek ve výši přibližně 250 USD;
 - I. vzhledem k tomu, že v první polovině roku 2015 došlo k více než 30 incidentům, při nichž byli zadrženi, pokutováni nebo zatčeni novináři, neboť došlo k eskalaci pronásledování nezávislých novinářů;
 - J. vzhledem k tomu, že se prezidentské volby uskutečnily dne 11. října 2015;
 - K. vzhledem k tomu, že dne 28. července 2015 se v Bruselu uskutečnilo první kolo dialogu mezi Běloruskem a EU o lidských právech zaměřené na ustavení státního orgánu pro lidská práva, posílení svobody projevu, shromažďování a sdružování, zrušení trestu smrti a na boj proti nelidskému a ponižujícímu zacházení a také na posílení práv dětí;
1. je znepokojen systematickým zhoršováním situace lidských práv v Bělorusku, popíráním práva na svobodu projevu, shromažďování a sdružování, svévolným procesem registrace organizací občanské společnosti a využíváním trestu smrti;
 2. vítá prohlášení běloruských orgánů vyzývající k normalizaci vztahů s Evropou a USA, avšak konstatuje, že se všeobecná situace v oblasti lidských práv v zemi za první pololetí roku 2015 nezlepšila;
 3. zdůrazňuje, že by k této normalizaci mělo dojít v souladu se zásadou podmíněnosti; vyzývá Radu, aby jakékoli zmírnění sankcí proti Bělorusku podmínila konkrétním pokrokem v situaci demokracie a lidských práv v této zemi;
 4. vítá udělení prezidentské milosti šesti „politickým vězňům“ jakožto kladné gesto a upřímně doufá, že to může být známka skutečné změny pro tuto zemi a nikoli jen strategický krok před nadcházejícími prezidentskými volbami;
 5. vyzývá příslušné orgány, aby propuštěné politické vězně rehabilitovaly tím, že plně obnoví jejich občanská a politická práva a umožní jim zapojit se do veřejného života v Bělorusku a podílet se na něm;
 6. je přesvědčen, že propuštění šesti vedoucích představitelů opozice, ačkoli je pozitivní, představuje pouze „poloviční krok“, který nezaručuje důvěryhodný charakter říjnových voleb; vyzývá vládu, aby zmírnila restrikce občanských a politických práv, neboť se jedná o opatření nezbytné pro uskutečnění svobodných a spravedlivých prezidentských voleb;

7. vyzývá běloruské orgány, aby vyvinuly veškeré úsilí k tomu, aby volby proběhly otevřeným, svobodným a demokratickým způsobem a v souladu s mezinárodně uznanými standardy; vyzývá příslušné orgány, aby se zdržely marginalizace svých oponentů a umlčování sdělovacích prostředků a aby tak vytvořily prostředí, v němž může každá strana skutečně rovnoprávně soutěžit;
8. očekává, že běloruská vláda učiní další smysluplné kroky s cílem posílit humanitární práva v zemi a že přestane potlačovat nenásilnou opozici; je přesvědčen, že rozsáhlé reformy soudnictví a naprosté dodržování práva na svobodu projevu a shromažďování by byly nezbytnými kroky směrem k zavedení věrohodné demokracie;
9. připomíná, že za posledních deset let bylo v Bělorusku každoročně odsouzeno k smrti dvě až devět osob; naléhavě vyzývá Bělorusko, aby se připojilo k celosvětovému moratoriu na trest smrti, což by byl první krok k jeho všeobecnému zrušení;
10. je pevně přesvědčen o významu budování vazeb mezi EU a Běloruskem na všech úrovních; je zejména přesvědčen, že strategickou prioritou EU musí být podpora organizací občanské společnosti, a vyzývá Komisi, aby občanské společnosti v Bělorusku napomáhala finančními a politickými prostředky;
11. oceňuje pozitivní úlohu Běloruska v souvislosti s jednáními o mírovém procesu na Ukrajině, zvláště pokud jde o technickou a logistickou podporu, a úsilí Běloruska o zmírnění napětí v této zemi;
12. vítá skutečnost, že se Bělorusko dne 14. května 2015 připojilo k Boloňskému procesu a k Evropskému prostoru vysokoškolského vzdělávání, a vyzývá tuto zemi, aby plnila povinnosti stanovené v plánu provádění;
13. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, ESVCČ, Radě, Komisi a členským státům.